

‘WIR MACHEN WEITER!’

IMPACT HOOGWATER DUITSLAND MAAKT INDRIJK

‘Vol met indrukken’, zegt Joop de Bijl, net terug van de Fact Finding missie naar de plaatsen waar in Duitsland de dijken braken of net niet braken. De Bijl, senior beleidsmedewerker bij waterschap Aa en Maas en ervaringsdeskundige (hij maakte de hoogwaters van 1993 en 1995 mee), nam voor STOWA de honneurs waar. ‘Het leed was op sommige plaatsen vers. Daar zagen we de troosteloosheid van de bewoners van maar net drooggevalle huizen waar één tot anderhalve meter water tegen aan had gestaan. De gemeente was nog bezig volle containers met waardeloos geworden spullen uit het gebied af te voeren: wasmachines e.d. Op andere plekken hadden de mensen zich alweer herpakt. Daar zagen we de trotse spandoeken met de tekst: ‘Wir machen weiter!’.

PROCEDURES

‘We troffen ook weer trotse mensen aan daar waar na de vloed van 2002 maatregelen waren genomen, en waar de dijk het gehouden had. Elders bleek de uitvoering van maatregelen opgehouden, vanwege bezwaarprocedures in verband met uitzicht, natuur en dergelijke zaken. Daar was men niet klaar en daar was wel schade. Tijdens de paar dagen hebben we vele vormen van noodmaatregelen gezien. Zandzakken, big bags, pallets, pompen, tot en met boten aan toe. Men had ergens duwbakken liggen die op de nominatie stonden gesloopt te worden. Die heeft men bij Fischbeck naar het getroffen dijkvak gevaren en afgezonken. Een huzarenstukje dat niet in de draaiboeken stond. Men bracht de bakken tot vlak voor het gat en blies met explosieven de bodem er uit. Daarna was er nog maar een meter waterstandsverschil. Vervolgens moest men zo snel mogelijk verdere bresgroei fixeren om het gat definitief te dichten. Het is ze daar gelukt.’

BEREIDHEID TE HELPEN EN TE LEREN VAN ELKAAR

De waterman van de Nederlandse ambassade, Koos Wieriks, was een dag mee op missie. Er is in de dagen dat het spannend was, onder andere via de ambassade veel contact geweest tussen de Nederlandse en de Duitse waterbeheerders. In Nederland was alles in gereedheid gebracht om de Duitsers bij te staan. Uiteindelijk bleek het niet nodig om op grote schaal Nederlandse waterbeheerders over te laten komen, maar de bereidheid om te helpen was groot. De Bijl: ‘We kunnen nu beide leren van de evaluatie. Ook in Duitsland zal men weer goed gaan kijken naar de normeringen, het beschermen van risicovolle infrastructuur en naar meerlaagse veiligheid. Een aantal plannen zal waarschijnlijk nu versneld uitgevoerd

gaan worden. Een belangrijk aspect, dat met name in Dresden wordt gevoeld, is het internationale. De hoeveelheid water die bij Dresden binnenkomt, wordt grotendeels bepaald door hoe men in Tsjechië opereert. Een waterschapsmedewerker in de omgeving van Dresden gaat een cursus Tsjechisch doen. In Nederland spelen uiteraard ook internationale aspecten een rol.’

COMMUNICATIE

De druk van de bevolking is een groot punt geweest. Op een gegeven moment daalde het water en wilde de bevolking in een getroffen gebied dat er bressen in de dijk benedenstrooms geslagen zouden worden om het water zo snel mogelijk af te laten stromen. De overheid wist dat er nog een tweede hoogwatergolf of -golfje zou komen. ‘Communicatie is zo belangrijk. Leg de mensen dit maar eens goed uit. Die zien één belang: zij willen hun huis zo snel mogelijk droog hebben. Dat helikopterpiloten van de wet verplichte pauzes moesten nemen, was voor de mensen in nood ook bijna onverteerbaar. Terwijl de dijk doorbreekt, staan de helikopters aan de grond. Je moet dan stevig in je schoenen staan om dit te blijven uitleggen.’

NOODVOORZIENINGEN

‘We nemen alle ervaringen mee en gaan daar wat mee doen.’ De Bijl zal zijn indrukken terugkoppelen met de Programmacommissies van STOWA. ‘We zouden hier bijvoorbeeld best wel behoefte hebben aan een manual met alle soorten noodmaatregelen. Er is wel heel veel informatie, maar die is niet zo gereed en voorhanden als je zou willen. We zijn daar over aan het praten. In Duitsland heeft men ons verteld dat zij daar wel iets dergelijks hadden. Dat zullen ze ons nog nazenden. Zo’n gebeurtenis zet in ieder geval iedereen weer op scherp, daar en hier.’

